

Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2016

Rare birds in the Czech Republic in 2016

Martin Vavřík¹ & FK ČSO

¹ Sobotín 54, CZ-788 16; e-mail: vavrik.martin@seznam.cz

Vavřík M. & FK ČSO 2017: Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2016. *Sylvia* 53: 70–89.

V pořadí dvacátá třetí zpráva Faunistické komise ČSO zahrnuje pozorování vzácných druhů ptáků na území ČR zaslaná k posouzení komisi v roce 2016 a začátkem roku 2017. Za toto období bylo uzavřeno celkem 118 pozorování – z toho bylo 106 (90 %) akceptováno a 12 zamítnuto, většinou pro nedostatečný popis. Mimo to je do zprávy zařazeno dalších 165 záznamů registrovaných druhů. V roce 2016 pracovala FK v tomto složení: Jiří Horáček (předseda), Jiří Šírek (jednatel), Martin Vavřík, Jaroslav Cepák, David Heyrovský, Jaroslav Šimek, Roman Muláček a Michal Šindel.

V roce 2016 byly vůbec poprvé na území ČR zaznamenány dva druhy: rákosník plavý (*Acrocephalus agricola*) a pěnice vousatá (*Sylvia cantillans*). Dále byl zaznamenán druhý výskyt pěvušky horské (*Prunella montanella*) a strnada rolního (*Emberiza rustica*), třetí výskyt rákosníka pokřovního (*Acrocephalus dumetorum*), čtvrtý výskyt potáplice žlutozobé (*Gavia adamsii*) a luňce šedého (*Elanus caeruleus*), pátý výskyt kavčete žlutozobého (*Pyrhacorax graculus*), pátý a šestý výskyt strnada malinkého (*Emberiza pusilla*), osmý výskyt kachnice kaštanové (*Oxyura jamaicensis*) a strnada viničného (*Emberiza cia*) a devátý výskyt volavky rusohlavé (*Bubulcus ibis*). Mimo to byl potřetí od roku 1988 zjištěn skalník zpěvný (*Monticola saxatilis*), zaznamenány byly nejvyšší počty bernešek bělolících (*Branta leucopsis*) a turpanů černých (*Melanitta nigra*) od roku 1998.

Čísla v závorkách za jménem druhu odpovídají počtu pozorování do roku 1988, v letech 1989–2015 a v roce 2016. Pokud jsou uvedena složená čísla typu n+2, znamená to, že mimo akceptovaná pozorování existuje blíže nezjištěný počet pozorování, která FK dosud neprojednávala. Pomlčka místo čísla znamená, že pozorování z daného období nebyla shromažďována. Hvězdička před názvem druhu označuje nový druh pro avifaunu ČR, „(r)“ před názvem druhu označuje druhy, u nichž jsou pozorování jen registrována. U druhů registrovaných od roku 2008 je v závorce uveden počet pozorování v letech 2008–2015 a v roce 2016. Kurzívou jsou zvýrazněna pozorování, u kterých byl pták poprvé zjištěn již v roce 2015 a pozorování z dřívějších let.

Faunistická komise ČSO je členem evropské asociace komisí AERC, jejíž stránky můžete navštívit na <http://www.aerc.eu>. Stránky FK ČSO můžete navštívit na adrese <http://fkso.cz>. Pro další období se FK ČSO rozhodla pro změnu ve svém taxonomickém přístupu. Dosud se komise důsledně řídila stanovisky a doporučeními faunistické komise Britské ornitologické unie (BOURC TSC), které pro naši i některé jiné evropské komise do značné míry nahrazovaly dlouholetý výpadek činnosti taxonomické komise Evropské asociace faunistických komisí (AERC TC). Stejně tak jako BOURC se i FK ČSO rozhodla s účinností od 1. ledna 2018 řídit stanovisky a doporučeními Mezinárodního ornitologického kongresu (IOC) v jeho IOC World Bird Listu. Jsme přesvědčeni, že toto rozhodnutí bude těžit z velké a obecně celosvětově přijímané autority IOC i z pravidelné aktualizace světového seznamu ptačích druhů a přijímání nových poznatků o jejich taxonomii. V neposlední řadě se domníváme, že toto rozhodnutí také přispěje k přehlednosti Seznamu ptáků ČR a k jeho lepšímu souladu s ostatními národními evropskými či západopalearktickými seznamy. Blíže a aktuální informace k tomuto tématu najdete na webu FK ČSO.

The 23rd report of the Czech Rarities Committee, working under the Czech Society for Ornithology (CSO), includes observations of rare birds in the Czech Republic sent to the Committee in 2016 and early 2017. During this period, a total of 118 observations were resolved, of which 106 (90%) were accepted and 12 rejected mainly due to insufficient description. Moreover, another 165 records of registered species are included in the report. In 2016, the Committee was composed of the following members: Jiří Horáček (chairman), Jiří Šírek (secretary), Martin Vavřík, Jaroslav Cepák, David Heyrovský, Jaroslav Šimek, Roman Muláček, and Michal Šindel.

In 2016, two species were recorded for the first time in the Czech Republic: the Paddyfield Warbler (*Acrocephalus agricola*) and Subalpine Warbler (*Sylvia cantillans*). Moreover, the second occurrences of the Siberian Accentor (*Prunella montanella*) and Rustic Bunting (*Emberiza rustica*) were recorded, as well as the third occurrence of the Blyth's Reed Warbler (*Acrocephalus dumetorum*), the fourth occurrence of Yellow-billed Diver (*Gavia adamsii*) and Black-winged Kite (*Elanus caeruleus*), the fifth occurrence of Alpine Chough (*Pyrrhocorax graculus*), the fifth and sixth occurrences of the Little Bunting (*Emberiza pusilla*), the eighth occurrences of the Ruddy Duck (*Oxyura jamaicensis*) and the Rock Bunting (*Emberiza cia*), and the ninth occurrence of the Cattle Egret (*Bubulcus ibis*). In addition, for the third time since 1988, the Rufous-tailed Rock Thrush (*Monticola saxatilis*) was recorded, and the highest numbers since 1998 of the Barnacle Goose (*Branta leucopsis*) and Common Scoter (*Melanitta nigra*) were recorded.

In the following list, numbers in brackets in each species show the number of accepted records before 1988, in the years 1989–2015 and in 2016. Where provided, compound numbers such as $n+2$ indicate that, besides the accepted records, there is an uncertain number of reports not yet considered by the Committee. A dash (–) instead of a number means that records from the particular period were not collected. An asterisk (*) in front of the species name marks a new species for the fauna of the Czech Republic, "(r)" in front of the species name marks species whose records are only registered. In the species registered since 2008, the number of records in the years 2008–2015 and in 2016 is given in parentheses. The records when the bird was first found already in the year 2015 (or stayed till 2016) and added records from earlier years are shown in italics.

The Czech Rarities Committee is a member of the Association of European Records and Rarities Committees (AERC). See <http://fkcsoc.cz> and <http://www.aerc.eu>. For the next period, the Committee decided to change the taxonomic approach used to date. So far, the Committee has consistently followed the recommendations of the British Ornithological Union (BOURC TSC), which for the Czech and some other European committees have largely substituted for the long-term failure of the AERC taxonomic commission (AERC TC). Similarly as BOURC, the Czech Rarities Committee has decided to abide by the recommendations of the International Ornithological Congress (IOC) in its IOC World Bird List effective from 1 January 2018. We are convinced that this decision will benefit from the large and generally accepted IOC authority, as well as from regular updates of the world list of bird species and new knowledge on their taxonomy. Last but not least, we believe that this decision will also contribute to the clarity of the Bird List of the Czech Republic and its better compliance with other national European or Western Palaearctic Bird Lists. More detailed and up-to-date information on this topic can be found on the Committee's website.

PŘEHLED AKCEPTOVANÝCH POZOROVÁNÍ / LIST OF ACCEPTED RECORDS

(r) Labuň zpěvná, *Cygnus cygnus* (n, 126, 14)

(2005)–06.01.2016, 13.03.2016–(2017): 1 ad. ex. (žlutý límeč 7R42) různé lokality střední Moravy (řada pozorovatelů; foto)

10.–16.01.2016: 2 ad. ex. Jivjanský ryb., Velký Malahov, DO, PL (L. Schröpfer, P. Růžek aj.; foto)

31.01.–06.02.2016: 5 ad. ex. úd. n. Nechanice, Chbany, CV, KV (M. Horáková, V. Teplý aj.; foto)

- 03.02.–06.03.2016: 2 ad. ex. Věrovany/Tovačov, OL/PR, OL (P. Svoboda, L. Svobodová aj.; foto)
 12.02., 18.03.2016: 1 ex. Záhlinice, KM, ZL (J. Dufka; foto)
 20.–28.02.2016: 1 ad. ex. (třetí pták) Věrovany, OL, OL (A. Goebel aj.; foto)
 25.03.2016: 3 ad. ex. Lenešice, LN, ÚS (M. Podhrázský aj.); 05.04.2016: 2 ex. (J. Jarka)
 27.03.2016–(2017): 1 ad. ex. s límcovaným ptákem 7R42 Chropyně/Kojetín, KM/PR, ZL/OL (A. Goebel, J. Šírek aj.; foto)
 06.04.2016: 1 ex. Nesovice, VY, JM (M. Ambrož)
 16.04.2016: 2 ex. Dlouhopolský ryb., NB, StČ (L. Urbánek, J. Vyskočil)
 22.05.2016: 1 ad. ex. Bohdanečský ryb., PU, PA (K. Tomeček; foto)
 04.06.2016: 1 ex. 2K Novozámecký ryb./Holany, CL, LB (M. Hanzelka, D. Jahoda aj.; foto); 06.–12.06.2016: 1 subad. ex. ryb. Zrcadlo, Kopidlno, JC, KH (P. Bergmann aj.; foto)
 22.07.2016: 1 ad. ex. Mlýnský ryb., Čejkovice, CB, JČ (J. Vlček; foto)
 05.12.2016 (+ cca týden předtím): 1 ex. Javorník, JE, OL (J. Štrajt)
 29.12.2016: 2 ex. úd. n. Nechranice, Chbany, CV, ÚS (M. Tichai aj.)

Límcovaná labuť zpěvná strávila na Moravě už dvanáctý rok. V průběhu zimy poprvé po řadě let opustila střední Moravu, 4.–6. 1. byla pozorována u Ostrožské Nové Vsi (UH, ZL; M. Palička aj.; foto) a poté se ztratila (v lednu 2017 byla pozorována v Maďarsku, proto není vyloučeno, že tam zalétla už předchozí zimu). Koncem března se vrátila do oblasti Kojetína a Tovačova, kde si našla již potřetí partnera; není vyloučeno, že se jedná o jednu z labutí, pozorovanou na poli u Věrovan (a zřejmě také u Záhlinic). Během jara byl střídavě pozorován tok i nezáměr o tohoto partnera, spojený s tokem s labutí velkou (*Cygnus olor*). Nakonec vedlo spojení s novým partnerem k úspěšnému zahnízdění u Chropyně v roce 2017.

Labuť malá, *Cygnus columbianus* (16, 9, 1)

03.01.2016: 8 ad. ex. Kyjice, CV, ÚS (R. Šícha; foto; FK 01/2016; obr. 1)

Jde teprve o třetí záznam hejna, předchozí pochází z 27. 3. 1983, kdy bylo pozorováno 15 ex. na úd. n. Rozkoš (V. Koza) a 23.–24. 2. 2001, kdy se na rybníce u Šumvaldu zdržovalo hejno dokonce 20 ptáků (M. Vavřík a další).

Obr. 1. Labuť malá (*Cygnus columbianus*), Kyjice (CV), leden 2016. Foto R. Šícha.

Fig. 1. Bewick's Swan (*Cygnus columbianus*), Kyjice (Chomutov district), January 2016. Photo by R. Šícha.

Husa malá, *Anser erythropus* (n, 18, 2)

30.01.2016: 1 ad. ex. Novomlýnské nádrže, BV, JM (A. Prágr, K. Šimeček; FK 09/2016)
 06.03.2016: 2 ex. Novomlýnské nádrže a okolí, BV, JM (R. Lučan aj.; foto; FK 58/2016)

(r) Berneška velká, *Branta canadensis* (n+1, n+50, 6)

- 19.03.2016: 2 ex. Třeboň, JH, JČ (P. Lynxxi Pavliska)
 30.03.2016: 1 ex. Nový rybník, Mikulov, BV, JM (V. Sajfrt)
 17.04.2016: 5 ex. ryb. Amerika, Františkovy Lázně (Krapice), CH, KV (A. Jelínek; foto)
 19.04.2016: 3 ex. Bílovec, NJ, MS (B. Grepl; foto)
 07.06.2016: 1 ex. ryb. Nový, Sedlec, BV, JM (J. Vaněk)
 21.10.2016–05.01.2017: 1 ex. ř. Otava, Písek, PI, JČ, (M. Frencl aj.; foto)

(r) Berneška bělolící, *Branta leucopsis* (n, n+88, 27)

- 08.–13.01.2016: 1 ex. úd. n. Rozkoš, Česká Skalice, NA, KH (J. Rohlena aj.; foto)
 12.–23.01.2016: 2 ex. Ponětovice, BO, JM (P. Navrátil)
 29.01.–06.03.2016: 1–3 ex. Novomlýnské nádrže a Pohořelice, BO, JM (J. Šimek aj.; foto)
 12.–28.02.2016: 1 ex. Albrechtický a Bartošovice, NJ, MS (E. Landsbergová aj.; foto)
 26.02.2016: 1 ex. Svatobořice-Mistřín, HO, JM (K. Šimeček)
 27.–28.02.2016: 1 ex. Proudnický ryb., Žiželice, KO, StČ (G. Kašpar, A. Zvára, V. John aj.; foto)
 06.–09.03.2016: 1 ex. ryb. Stolařka, Bzenec, HO, JM (T. Baldrián aj.)
 20.03.2016: 1 ex. Duchcov, TP, ÚS (M. Hanzlíková, P. Vít; foto)
 20.03.2016: 1 ex. Zahradky, CL, LI (P. Kurka)
 22.–23.03.2016: 1 ex. Nový Bor, CL, LI (M. Fischer; foto)
 25.03.2016: 2 ex. Oleksovice, ZN, JM (H. Trachtulcová; foto)
 08.05–05.06.2016: 1 ex. Hradecký ryb. a okolí, Tovačov, PR, OL (O. Boháč, D. Řezáč, J. Šafránek aj.; foto)
 14.05.2016: 1 ex. Kosičky, HK, KH (L. Kadava)
 02.06.2016: 1 ex. ryb. Volešek, Sedlec, CB, JČ (J. Závora, P. Albert)
 05.–11.06.2016: 1 ex. ryb. Musík, Dublovice, PB, StČ (J. Šimek, J. Tesařík, J. Tesařík)
 25.–28.07.2016: 1 ex. ryb. Řezabinec, Ražice, PI, JČ (M. Frencl; foto)
 21.09.2016: 1 ex. úd. n. Rozkoš, Česká Skalice, NA, KH (J. Vaněk)
 07.10.2016: 1 ex. Tuřany, CH, KA (M. Liška)
 08.10.2016: 1 ex. ryb. Velký Tisý, Lomnice nad Lužnicí, JH, JČ (M. Došlý, J. Kantorová, P. Kantor)
 15.–28.10.2016: 1–2 ex. Bohdanečský ryb., Lázně Bohdaneč, PA, PA (A. Zvára, A. Holub aj.)
 22.–24.10.2016: 1 ex. ryb. Dehtář, Žabovřesky, CB, JČ (F. Marec, V. Vaněk; foto)
 28.–29.10.2016: 1 ex. Novoveský ryb., Pohořelice, BO, JM (P. Forejtek aj.)
 31.10.2016: 1 ex. ryb. Nesyt, Sedlec, BV, JM (T. Baldrián; foto)
 07.–13.11.2016: 2 ex. pískovna Oplatil, Staré Ždánice, PA, PA (J. Zeman aj.; foto)
 24.11.–27.12.2016: 1 ex. Spytihněv, ZL, ZL (M. Palička aj.; foto)
 04.12.2016: 1 ex. Olbramovice, ZN, JM (M. Stehlík, D. Dvořák)
 04.12.2016–25.2.2017: 1–2 ex. Novomlýnské nádrže a okolí, BO, BV, JM (O. Ryška, T. Baldrián, F. Kroupa aj.; foto)

Rok 2016 přinesl bezprecedentní množství pozorování z řady lokalit; v některých případech může ovšem jít o přemisťující se ptáky. Je obtížné hodnotit původ ptáků, zdržujících se na našich lokalitách v letním období.

Berneška tmavá, *Branta bernicla* (n+1, 12, 3)

- 17.11.2015: 1 ad. ex. Branišovice, BV, JM (R. Doležal; foto; FK 55/2016)

29.+31.01.2016: 1 ex. 2K Nová Ves a Vrkoč, BO, JM (J. Šimek, P. Štěpánek; FK 08/2016)
 09.02.–13.03.2016: 1 ad. ex. Hodonínské ryb. a okolí, HO, JM (O. Ryška aj.; foto; FK 57/2016)
 25.02.2016: 1 ex. ryb. Nesyt, BV, JM (R. Hasilová; foto; FK 15/2016)

(r) Berneška rudokrká, *Branta ruficollis* (7, 44, 3)

23.01.–16.02.2016: 1–5 ex. Novomlýnské nádrže, Pohořelice, Šumice BO/BV, JM (T. Kněžíček, D. Stejskal, P. Hobza aj.; foto)
 27.11.2016–25.02.2017: 1–3 ex. Novomlýnské nádrže a okolí, BO/BV, JM (R. Doležal, H. Doležalová aj.; foto)
 15.–30.12.2016: 1–2 ex. Ostrožská Nová Ves UH, JM (K. Šimeček aj.; foto)

(r) Kajka mořská, *Somateria mollissima* (n+1, n+19, 1)

03.–30.12.2016: 1 ex. 1K Hlučín, OP, MS (O. Boháč, A. Goebel aj.; foto)

(r) Hoholka lední, *Clangula hyemalis* (od 2008: 44, 13)

19.02.2016: 2 ex. Podbořanský Rohozec, LN, ÚS (M. Gutzer)
 07.–13.11.2016: 1 ex. Novomlýnské nádrže, Dolní Věstonice, BV, JM (R. Hasilová aj.; foto)
 12.11.2016: 8 ex. jezero Milada, Chabařovice, UL, ÚS (F. Pochmon; foto)
 12.11.2016: 1 F ryb. Novozámecký, Zahrádky, CL, LB (P. Kurka)
 13.11.2016: 1 ad. F Novohaklovský ryb., Branišov, CB, JČ (F. Marec)
 13.11.2016: 1 ad. F ryb. Dehtář, Žabovřesky, CB, JČ (F. Marec)
 22.11.2016: 1 ex. štěrkovna Hlučín, Hlučín, OP, SM (V. Martinec, V. Ploticová)
 26.–27.11.2016: 1 F pískovna Štít, Klamoš, HK, KH (L. Kadava, G. Kašpar, Z. Souček aj.; foto)
 28.11.–26.12. 2016: 1–4 ex. VN Rozkoš, Česká Skalice, NA, KH (A. Regner aj.; foto)
 10.–29.12.2016: 1 ex. Neratovice, ME, StČ (M. Koderá aj.; foto)
 13.12.2016: 1 ex. VN Nechanice, Březno, CV, ÚS (R. Šícha, F. Pochmon; foto)
 18.12.2016–24.02.2017: 1–4 ex. Novomlýnské nádrže, D. Věstonice, BV, JM (Aleš Prágr, T. Baldrián aj.; foto)
 20.12.2016–15.02.2017: 1–3 jezero Most, Most, MO, ÚS (R. Šícha, F. Pochmon aj.; foto)

(r) Turpan černý, *Melanitta nigra* (od 2008: 41, 18)

(19.12.2015)–19.01.2016: 1 F/2K úd. n. Želivka, KH, StČ (J. Šimek, P. Brandl aj.; foto)
 23.10.2016: 2 F/1K Velký ryb., Horní Podluží, DC, ÚS (R. Neckář; foto)
 23.10.–05.11.2016: 1 F/1K Kralupy nad Vltavou a okolí, ME, StČ (M. a H. Kišelová aj.; foto)
 26.–29.10.2016: 4–5 F/1K úd. n. Rozkoš, NA, KH (J. Vaněk, A. Regner aj.; foto)
 29.10.2016: 1 ex. 1K jezero Medard, Svatava, SO, KV (M. Horáková, V. Teplý; foto)
 01.11.2016: 1 ex. Chomoutov, OL, OL (P. Svoboda, L. Svobodová; foto)
 06.–17.11.2016: 2 F/1K Hlučín, 18. a 26.11. Háj ve Slezsku, OP, MS (P. Vondráček, M. Šindel aj.; foto)
 13.11.–10.12.2016: 1–4 F/1K Tovačov, PR, OL (A. Goebel, P. Vojtěchovský, J. Šafránek aj.; foto)
 19.11.–03.12.2016: 2 F/1K úd. n. Želivka, KH, StČ (M. Kavka, M. Vokoun, Z. Vondráček)
 26.11.2016: 6 F/1K Jaroslavice, ZN, JM (M. Stehlík; foto)

26.11.2016: 2 ex. F/1K pískovna Oplatil, Staré Ždánice, PU, PA (G. Kašpar; foto)
 27.11.–30.12.2016: 1 ex. F/1K štěrkovna Hulín, KM, ZL (Z. Němeček, P. Shromáždil, J. Havránek; foto)
 28.11.2016: 1 F/1K úd. n. Rozkoš, NA, KH (A. Regner)
 04.–30.12.2016: 2–4 F/1K Ostrožská Nová Ves, UH, ZL (P. Brychta, P. Křeček aj.; foto)
 04.12.2016: 4 F/1K Novomlýnské nádrže, BV, JM (O. Ryška, T. Baldrián, F. Kroupa; foto)
 13.12.2016: 8 F/1K úd. n. Nechranice, CV, ÚS (R. Šícha, F. Pochmon; foto)
 13.–29.12.2016: 1 F/1K jezero Most, MO, ÚS (R. Šícha, F. Pochmon; foto)
 29.12.2016: 1 F/1K úd. n. Nechranice, CV, ÚS (M. Tichai, R. Šícha aj.)
 30.12.2016: 1 F/1K jezero Medard, Svatava, MO, KV (M. Horáková, G. Uhrová aj.; foto)
 Rekordní rok na pozorování tohoto druhu, který byl v letech 2008–2015 zaznamenán v průměru pětkrát do roka. Všichni pozorovaní ptáci byli pravděpodobně mladí.

Kachnice kaštanová, *Oxyura jamaicensis* (0, 7, 1)

26.–27.03.2016: 1 F +1K Žďár n. S., ZR, VY (V. Mikule, L. Novák aj.; foto; FK 18/2016; obr. 2)

Naposledy byla zjištěna v roce 2011. Další pozorování tohoto druhu z kategorie C jsou čím dál tím méně pravděpodobná s ohledem na program jeho likvidace v západním Palearktu do roku 2020 (Directorate of Democratic Governance 2016). Centrem výskytu v Evropě byla Velká Británie, kam byla kachnice kaštanová introdukována v roce 1949. Ve volné přírodě zahnízdila poprvé v roce 1960, posléze se rozšířila i do dalších zemí, především do Španělska, kde začala ohrožovat místní populaci kachnice bělohlavé (*Oxyura leucocephala*). Do roku 2000 vzrostla britská volně žijící populace na 6 000 jedinců. Programy eliminace druhu probíhaly v letech 1993–1996 a poté od roku 1999. V roce 2013 tak britská populace čítala už jen pouhých 45 jedinců (Sarat 2015).

Obr. 2. Kachnice kaštanová (*Oxyura jamaicensis*), Žďár nad Sázavou, březen 2016. Foto V. Mikule.

Fig. 2. Ruddy Duck (*Oxyura jamaicensis*), Žďár nad Sázavou, March 2016. Photo by V. Mikule.

Potáplice žlutozobá, *Gavia adamsii* (2, 1, 1)

24. a 30.12.2016: 1 ex. 1K Plumlov, PV, OL (O. Tellesbø, D. Řezáč; foto; FK 136/2016; obr. 3)

V roce 2014 bylo v Británii zaregistrováno 35 ptáků, druhý nejvyšší počet v historii; počty pozorovaných ptáků nadále rostou (White & Kehoe 2016).

Obr. 3. Potáplice žlutozobá (*Gavia adamsii*), Plumlov (PV), prosinec 2016 – čtvrtý výskyt v ČR. Foto O. Tellesbø.

Fig. 3. Yellow-billed Diver (*Gavia adamsii*), Plumlov (Prostějov district), December 2016 – 4th Czech record. Photo by O. Tellesbø.

Kormorán malý, *Phalacrocorax pygmeus* (6, 41, 6)

08. a 21.03.2015: 1 ex. Záhlinice, KM, ZL (J. Vlach aj.; foto; FK 59/2016)

29.06.–20.07.2015: 1–2 ex. Záhlinice, KM, ZL (Z. Němeček aj.; foto; FK 60/2016)

12.–19.07.2015: 2 ex. Mutěnice, HO, JM (K. Šimeček aj.; foto; FK 61/2016)

23.08.–13.09.2015: max. 5 ex. 1K Nový ryb., Opatov, SY, PA (P. Růžek, M. Janoušek aj.; foto; FK 29, 62/2016)

09.09.–18.10.2015: 1–2 ex. 1K Hodonínské ryb., HO, JM (O. Ryška, K. Šimeček aj.; foto; FK 63/2016)

19.–20.09.2015: 1 ex. Bohdalov, ZR, VY (I. Zídek, T. Kněžíček; foto; FK 64/2016)

18.10.2015: 1 ex. 1K Ostrožská Nová Ves, UH, ZL (M. Palička; foto; FK 65/2016)

27.03.2016: 1 ex. Dolní Beřkovice, ME, StČ (R. Linhart; foto; FK 67/2016)

23.06.–21.07.2016: 1 imm. ex. Záhlinice, KM, ZL (P. Shromáždil aj.; foto; FK 69/2016)

03.–20.07.2016: 1 ex. 1K Hodonínské ryb., HO, JM (O. Ryška aj.; foto; FK 70/2016)

20.08.2016: 1 ex. Polanka n. O., OS, MS (V. Martinec aj.; foto; FK 72/2016)

23.–27.08.2016: 1 ex. Lázně Bohdaneč, PU, PA (J. Krejčík; foto; FK 134/2016)

12.09.–13.10.2016: 1–4 ex. Hodonínsko, HO, JM (K. Šimeček aj.; foto; FK 73/2016)

U pozorování z Opatova z roku 2015 jde o rozšíření dat, další záznamy z tohoto roku jsou nově akceptované.

(r) Volavka červená, *Ardea purpurea***(Čechy od 2008: 44, 12)**

- 12.04.2016: 1 ad. Opatov, SY, PA (F. Jetmar; foto)
 27.04.2016: 1 ex. Vysoké Mýto, UO, PA (M. Blažek)
 02.05.2016: 1 ad. Dívčice, CB, JČ (J. Závora aj.; foto)
 09.05.2016: 2 ex. Sv. Pole, PB, StČ (V. Palan; foto)
 28.05.2016: 1 ex. Petrovice, KH, StČ (M. Kavka)
 10.06.2016: 1 ex. Podbořany, LN, ÚS (M. Tichai)
 14.06.2016: 1 ad. Praha-Háje, AA (J. Svoboda aj.; foto)
 02.08.2016: 1 juv. Lomnice n. Luž., JH, JČ (J. Korbel, J. Mráz)
 09.–10.08.2016: 2 juv. Třeboň-Břilice, JH, JČ (P. Musil, J. Studecký; foto)
 12.08.2016: 1 juv. Drahov, TA, JČ (P. Musil, K. Musilová)
 10.09.2016: 1 ex. Dobrá Voda, PB, StČ (R. Muláček, P. Durdis)
 13.11.2016: 1 ex. Staré Ždánice, PA, PA (R. Lučan, A. Koukolíková)

Prozatím nejlepší rok na počet pozorování z Čech, zdá se, že narůstání početnosti pokračuje.

(r) Volavka vlasatá, *Ardeola ralloides* (n+22, 27, 2)

- 03.06.2016: 1 ad. ex. ryb. Nesyt, BV, JM (D. Horal; foto)
 26.06.–30.07.2016: 1 ad. ex. Vrbenské ryb., CB, JČ (A. V. Klimeš, J. Legát, V. Kubelka aj.; foto)

Volavka rusohlavá, *Bubulcus ibis* (2, 6, 1)

- 01.05.–03.09.2016: max. 4 ad. ex., 3 ex. 1K Čejkovice, CB, JČ (Z. Valeš, P. Růžek aj.; foto; FK 11/2016)

Během sezóny byli dospělí ptáci pozorováni při odnášení potravy, začátkem srpna se pak objevila čerstvě vyvedená mláďata. Jde o první hnízdění na našem území.

(r) Ibis hnědý, *Plegadis falcinellus* (n+18, 21, 1)

- 14.–19.05.2016: 1 ex. Klec/Lužnice, JH, JČ (O. Kauzál, J. Korbel; foto)

Luněk šedý, *Elanus caeruleus* (1, 2, 1)

- 31.12.2016: 1 ad. ex. Bor-Damnov, TC, PL (V. Štěpán; FK 131/2016)

Nečekané čtvrté pozorování v neobvyklé roční době.

Orel skalní, *Aquila chrysaetos*

- 2016: 1 pár vyvedl 1 mládě VVP Libavá, Oderské vrchy (ČSOP Nový Jičín 2016; foto, video)

(r) Čechy (n+21, 1)

- 27.11.2016: 1 ex. 1K Komárov, PU, PA (T. Bělka; foto; FK 145/2016)

Hnízdící pár tvořený divokými ptáky z Nízkých Tater a Fatry vyvedl již čtvrté mládě.

Orel královský, *Aquila heliaca***Čechy (n, 12, 1)**

- 02.–03.04.2016: 1 ex. 2K Dobrovice/Kosořice, MB, StČ (P. Kolka aj.; foto; FK 76/2016)

Orlík krátkoprstý, *Circaetus gallicus* (n, n+4, 2)

05.06.2016: 1 ex. Dobré Pole, BV, JM (D. Horal; FK 28/2016)

06.06.2016: 1 ex. Přepychy, PU, PA (L. Kadava; FK 27/2016)

Káně bělochvostá, *Buteo rufinus* (n, 61, 6)

21.07.2015: 1 ex. 1K Razová, BR, MS (Š. Mikulka; foto; FK 97/2016)

28.07.2015: 1 ad. ex. Hostěradice, ZN, JM (V. Škorpíková; foto; FK 92/2016)

11.–12.08.2015: 1 ex. 1K Břehov, CB, JČ (M. Šálek; foto; FK 90/2016)

24.08.2015: 1 ex. 1K Prosiměřice, ZN, JM (M. Stehlík; foto; FK 93/2016)

26.08.–21.09.2015: 1 ex. 1K Hospozín, Zlonice a okolí, KL, StČ/ÚS (D. Matthey, J. Haber, V. Teplý aj.; foto; FK 99/2016)

06.–07.09.2015: 1–2 ex. 1K Leskovec, BR, MS (D. Boucný aj.; foto; FK 98/2016)

15.09.2015: 1 ex. úd. n. Rozkoš, NA, KH (J. Rohlena; foto; FK 96/2016)

11.–18.10.2015: 1–2 ex. Dolní Třebonín, CH, JČ (J. Vlček aj.; foto; FK 91/2016)

31.08.2016: 1 ex. 1K Chrástany, KO, StČ (J. Kubíček; foto; FK 34/2016)

01.09.2016: 1 ex. Přistoupim, KO, StČ (R. a A. Šícha; foto; FK 35/2016)

11.09.2016: 1 ad. ex. Němčany, VY, JM (V. Dobeš; foto; FK 142/2016)

14.09.2016: 1 ex. 1K Kučerov, VY, JM (V. Dobeš; foto; FK 141/2016)

23.09.2016: 1 ex. Radiměř, SY, PA (J. Mach; foto; FK 132/2016)

16.10.2016: 1 ex. 1K Prusy-Boškůvky, VY, JM (V. Dobeš; foto; FK 143/2016)

Moták stepní, *Circus macrourus* (n, n+28, 14)

15.05.2014: 1 ex. 2K Dolní Přím, HK, KH (O. Forman; foto; FK 32/2014)

12.–15.09.2015: 1 ex. 1K Rosovice, PB, StČ (J. Veselý aj.; foto; FK 77/2016)

03.10.2015: 1 ex. 1K Ratenice, KO, StČ (J. Studecký; foto; FK 78/2016)

10.04.2016: 1 ad. M Úžice, KH, StČ (M. Vokoun aj.; foto; FK 79/2016)

16.04.2016: 1 ex. 2K Bystročice, OL, OL (O. Boháč; foto; FK 12/2016)

16.04.2016: 1 ad. M Tučín, PR, OL (A. Goebel; FK 140/2016)

17.04.2016: 1 ad. M Senice, NB, StČ (M. Kovář; FK 22/2016)

25.08.2016: 1 F 2K Dolní Újezd, SY, PA (J. Mach; foto; FK 81/2016)

07.–14.09.2016: 1 M 3K Podbořany, LN, ÚS (V. Teplý aj.; foto; FK 82/2016)

08. a 30.09.2016: 1 ex. 1K okres LN, ÚS (D. Matthey, F. Pochmon; foto; FK 83/2016)

11.09.2016: 2 ex. (1K a M 2K) Lebedice, CV, ÚS (V. John; foto; FK 46/2016)

16.09.2016: 1 ad. F Syrovice, BO, JM (J. Zeman; foto; FK 86/2016)

16.–17.09.2016: 1 ex. 1K Lysovice, VY, JM (V. Dobeš; foto; FK 85/2016)

17.09.2016: 1 ex. 1K Lysá n. L., NB, StČ (J. Studecký; foto; FK 87/2016)

23.09.2016: 1 ex. 1K Chbany, CV, ÚS (V. Teplý; foto; FK 88/2016)

27.09.2016: 1 ex. 1K Újezd u Brna, BO, JM (P. Navrátil; foto; FK 89/2016)

Chřástal nejmenší, *Zapornia pusilla* (n, n+9, 0)

06.06.2015: 1 ex. +1K chycen Hrabanovská černava, NB, StČ (R. Lučan aj.; foto; FK 100/2016)

(r) Ústříčník velký, *Haematopus ostralegus* (n, n+37, 1)

22.08.2016: 1 ex. Hrušovany nad Jevišovkou, ZN, JM (L. Novák, M. Nováková)

10.09.2016: 1 ex. Hlohovecký ryb., BV, JM (K. Horák, J. Havlová; foto)

Obě lokality jsou vzdáleny asi 25 km, je velmi pravděpodobné, že se jednalo o stejného ptáka.

Kulík hnědý, *Charadrius morinellus* (n+2, 17, 2)

05.10.2013: 2 ex. Němčice, KM, ZL (A. Goebel aj.; FK 138/2016)

31.08.2014: 28 ex. Vítovice, ZN, JM (D. Lučan, R. Doležal; foto; FK 31/2016)

22.08.2015: 9 ex. Opava-Vávrovce, OP, MS (J. Stančo aj.; foto; FK 101/2016)

02.–03.10.2015: max. 4 ex. Prosiměřice, ZN, JM (M. Stehlík aj.; foto; FK 102/2016)

19.08.2016: 4 ex. Hudčice, PB, StČ (R. Muláček; foto; FK 32/2016)

10.09.2016: 1 ex. Padělky, Vyškov, VY, JM (R. Doležal; FK 37/2016)

Jespák skvrnitý, *Calidris melanotos* (3, 9, 1)

28.–29.06.2016: 1 ex. 1K Pištín, CB, JČ (F. Pochmon aj.; foto; FK 105/2016; obr. 4)

Obr. 4. Jespák skvrnitý (*Calidris melanotos*), Pištín (CB), červen 2016. Foto J. Kopecký.

Fig. 4. Pectoral Sandpiper (*Calidris melanotos*), Pištín (České Budějovice district), June 2016. Photo by J. Kopecký.

(r) Jespák písečný, *Calidris alba* (od 2008: 61, 11)

23.08.–13.09.2016: 1–5 ex. úd. n. Rozkoš, NA, KH (R. Waldhauser, J. Vaněk aj.; foto)

24.08.2016: 1 ex. Tovačov, PR, OL (J. Šírek)

28.08.2016: 1 juv. Záhoří, JH, JČ (M. V. Mrňous; foto)

31.08.2016: 1 juv. Krčmaň, OL, OL (M. Jurečka; foto)

07.–12.09.2016: 1 juv. Dubňany, HO, JM (T. Baldrián, K. Šimeček aj.; foto)

13.09.2016: 5 ex. Nechranice, CV, ÚS (J. Haber, V. Teplý; foto)

16.–30.09.2016: 2–6 ex. Strachotín, BV, JM (V. Železný, A. Goebel aj.; foto)

22.–25.09.2016: 1–2 ex. Lužice, HO, JM (T. Baldrián, K. Šimeček aj.; foto)

25.09.2016: 1 ex. Dubňany, HO, JM (P. Brychta)

27.09.–21.10.2016: 1–9 ex. úd. n. Rozkoš, NA, KH (J. Vaněk, R. Šícha aj.; foto)

02.10.2016: 2 ex. ryb. Nesyt, BV, JM (L. Novák)

(r) Jespák rezavý, *Calidris canutus* (–, n+48, 5)

23.08.–27.09.2016: 1–5 ex. úd. n. Rozkoš, NA, KH (R. Waldhauser, J. Vaněk aj.; foto)

26.08.2016: 1 ex. Ostružno, JC, KH (G. Kašpar; foto)

10.09.2016: 1 juv. Vlhavy, CB, JČ (R. Šálek; foto)
 13.09.2016: 1 ex. Nedošín, SY, PA (L. Novák)
 25.–30.09.2016: 1–2 ex. Nesyt, BV, JM (J. Vlach, L. Novák aj.; foto)

Jespáček ploskozobý, *Calidris falcinellus* (n+2, 11, 2)

23.–24.05.2015: 1 ex. +1K Hodonínské ryb., HO, JM (K. Šimeček aj.; foto; FK 106/2016)
 03.–07.09.2015: 1 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, KH (J. Vaněk aj.; foto; FK 107/2016)
 27.–30.07.2016: 1 ex. +1K Krčmaň, OL, OL (J. Šafránek aj.; foto; FK 108/2016)
 22.09.–09.10.2016: 1 ex. 1K (chycen) ryb. Nesyt, BV, JM (V. Sajfrt aj.; foto; FK 109/2016)

(r) Bekasina větší, *Gallinago media* (n+3, n+69, 9)

17.04.2016: 1 ex. Záhlinice, KM, ZL (A. Goebel aj.)
 19.04.2016: 1 ex. Vážany n. Lit., VY, JM (P. Navrátil)
 21.04.2016: Hlohovec, BV, JM (V. Sajfrt, V. Vyhnálek; foto)
 23.04.2016: 1 ex. Horní Dvořiště, CK, JČ (M. Frencl)
 23.04.2016: 1 ex. Trkmanec, BV, JM (P. Štěpánek in litt.; FK 13/2016)
 24.04.2016: 1 ex. Častotice, TR, VY (P. Růžek; FK 14/2016)
 28.04.–06.05.2016: 1–2 ex., Hlohovec, BV, JM (V. Vyhnálek, V. Sajfrt)
 03.–05.05.2016: 1 ex. Vážany n. Lit., VY, JM (P. Navrátil; foto)
 12.08.2016: 1 ex. Žehuň, KO, StČ (L. Urbánek)

(r) Břehouš rudý, *Limosa lapponica* (od 2008: 30, 2)

21.08.2016: 1 ex. Hrušovany nad Jevišovkou, ZN, JM (O. Boháč)
 14.09.2016: 2 ex. Ostrožská Nová Ves, UH, ZL (M. Palička; foto)

Vodouš malý, *Xenus cinereus* (4, 8, 0)

23.–24.05.2015: 1 ex. Mutěnice a Hodonín, HO, JM (J. Vlach, T. Baldrián, K. Šimeček aj.; foto; FK 51/2016)

(r) Vodouš štihlý, *Tringa stagnatilis* (n+3, n+60, 6)

24.04.2016: 1 ex. Mutěnice, HO, JM (K. Šimeček)
 29.04.2016: 1 ex. Krčmaň, OL, OL (O. Boháč; foto)
 30.04.2016: 1 ex. úd. n. Rozkoš, NA, KH (P. Brandl)
 19.–25.07.2016: 1 ex. Záhlinice, KM, ZL (P. Shromáždil, J. Havránek aj.; foto)
 28.07.2016: 1 ex. Krčmaň, OL, OL (O. Boháč aj.)
 02.–04.09.2016: 1 ex. Měrovice n. H., PR, OL (J. Šírek, R. Doležal; foto)

(r) Kameňáček pestrý, *Arenaria interpres* (od 2008: 57, 8)

11.05.2016: 1 ex. Dolní Benešov, OP, MS (M. Miškovský)
 28.06.2016: 1 ad. úd. n. Rozkoš, NA, KH (J. Vaněk, A. Regner)
 11.08.2016: 1 juv. Leskovec n. Mor., BR, MS (Z. Vermouzek)
 21.–23.08.2016: 1 ex. Strachotín, BV, JM (O. Boháč, P. Štěpánek aj.; foto)
 30.08.–24.09.2016: 1–5 ex. úd. n. Rozkoš, NA, KH (J. Vaněk, J. Grünwald aj.; foto)
 05.–24.09.2016: 1–2 ex. Novomlýnské nádrže, BV, JM (V. Mikule, J. Grünwald aj.; foto)
 28.09.–09.10.2016: 1 ex. ryb. Nesyt, BV, JM (O. Boháč, P. Štěpánek aj.; foto)
 07.10.2016: 1 ex. Pohořelice, BO, JM (P. Ondra)

(r) Lyskonoh úzkozobý, *Phalaropus lobatus* (n+1, n+44, 2)

23.04.2016: 2 ex. Podbořany, LN, ÚS (M. Tichai)

19.–21.08.2016: 3 ex. 1K Měrovice nad Hanou, PR, OL (J. Šírek aj.; foto)

Velmi slabý rok po loňských 12 záznamech.

Chaluha, *Stercorarius* sp.

16.09.1990: 1 ex. Vavřínek, KH, StČ (J. Šimek; FK 06/2016)

Tato chaluha byla určena původně jako chaluha příživná (*Stercorarius parasiticus*).

Chaluha pomořanská, *Stercorarius pomarinus* (n, 20, 1)

09.09.2016: 1 ex. 3K úd. n. Nechranice, CV, ÚS (V. Teplý aj.; foto; FK 111/2016)

Chaluha příživná, *Stercorarius parasiticus* (n+1, 9, 1)

09.07.2016: 1 subad. ex. Záhlinice, KM, ZL (O. Boháč, J. Šafránek; foto; FK 30/2016)

Chaluha malá, *Stercorarius longicaudus* (n+1, 4, 1)

03.09.2016: 1 ex. 1K Smržov, JH, JČ (J. Ševčík; foto; FK 110/2016)

Racek tříprstý, *Rissa tridactyla* (n+1, n+27+2, 0)

30.10.2015: 1 ex. 1K Žehuňský ryb., NB, StČ (G. Kašpar; foto; FK 39/2016)

08.11.2015: 1 ex. 1K ryb. Nesyt, BV, JM (V. Opluštil; foto; FK 114/2016)

(r) Rybák malý, *Sterna albifrons* (n, n+42, 4)

30.04.2016: 1 ex. úd. n. Rozkoš, NA, KH (J. Vaněk, A. Holub aj.)

12.06.2016: 2 ad. ex. Vavřínecký ryb., KH, StČ (M. Vokoun)

06.07.2016: 1 ad. ex. Jaroslavice, ZN, JM (A. Goebel, J. Šafránek aj.; foto)

16.07.2016: 1 ad. ex. úd. n. Rozkoš, NA, KH (R. Waldhauser, A. Holub; foto)

Rybák dlouhoocasý, *Sterna paradisaea* (3, 31, 0)

29.04.2014: 1 ex. Záhlinice, KM, ZL (A. Goebel, J. Šafránek, P. Mezulian; foto; FK 137/2016)

Jde o šesté akceptované pozorování z roku 2014. Z dalších dvou let nebyla zaslána ani schválena žádná pozorování.

(r) Výreček malý, *Otus scops* (n, n+16, 5)

22.05.2016: 1 ad. ex. chycen PP Skalky, Sedlec, BV, JM (R. Lučan aj.; foto)

23.05.–07.06.2016: 1 M (chycen 26. 5.) Kutná Hora, KH, StČ (M. Kavka; foto)

24.05.2016: 1 ad. ex. chycen Valtice, BV, JM (R. Lučan aj.; foto)

29.05.2016: 1 ex. Šošůvka, BK, JM (L. Dvořák, A. Dvořáková)

28.07.2016: 1 ex. Strachotín, BV, JM (P. Navrátil)

Kromě nových záznamů výrečka z míst, kde se pravděpodobně vyskytuje častěji, si zaslouží pozornost pozorování a posléze odchyt ve středních Čechách.

Pěvuška horská, *Prunella montanella* (1, 0, 1)

03.11.2016: 1 ex. chycen Červenohorské sedlo, SU, OL (T. Pospíšil, P. Šaj; foto; FK 128/2016; obr. 5)

Na podzim roku 2016 došlo k bezprecedentnímu náletu pěvušky horské do Evropy. Do roku 2015 byl v Evropě tento druh zaznamenán asi 32× (především ve Finsku a

Obr. 5. Pěvuška horská (*Prunella montanella*), Červenohorské sedlo (SU), listopad 2016 – druhý výskyt v ČR. Foto P. Šaj.

Fig. 5. *Siberian Accentor* (*Prunella montanella*), Červenohorské sedlo pass, Jeseníky Mts. (Šumperk district), November 2016 – 2nd Czech record. Photo by P. Šaj.

Švédsku), mezi 4. 10.–6. 11. 2016 bylo zjištěno 212 ptáků ve 12 zemích (Ławicki et al. 2016). Z našeho území pochází jeden starší záznam z 29. 12. 1943, kdy byla mladá samice chycena v Postupicích (BN) – tento pták je dnes uložen ve sbírkách NM Praha, kde byl členy FK revidován.

Pěvuška podhorní, *Prunella collaris*

mimo Krkonoše (n, n, 1)

07.05.2016: 1 pár Velký kotel, Jeseníky, BR, MS (V. Gahura; foto; FK 122/2016)

Kavče žlutozobé, *Pyrrhocorax graculus* (4, 0, 1)

08.06.2016: 1 ex. +1K Filipova Hora, DO, PL (E. Bednářová; foto; FK 25/2016; obr. 6)

Obr. 6. Kavče žlutozobé (*Pyrrhocorax graculus*), Filipova Hora (DO), červen 2016 – pátý výskyt v ČR. Foto E. Bednářová.

Fig. 6. *Alpine Chough* (*Pyrrhocorax graculus*), Filipova Hora (Domažlice district), June 2016 – 5th Czech record. Photo by E. Bednářová.

Po dlouhé době doložený výskyt tohoto druhu; pták se ukryl před bouřkou na zápraží domu, kde byl vyfocen amatérskou pozorovatelkou. Po revizi jde o první výskyt po zástřelu ze Šumavy 2. 12. 1974. Blíže neurčené kavče bylo pozorováno 10. 5. 2000 u Chvalčova na střední Moravě.

Skřivan ouškatý, *Eremophila alpestris* (n, n+11, 1)

08.–09.01.2016: 2 ex. Pusté Jakartice, OP, MS (D. Boucný; foto)

Naposledy byl tento druh ve zprávách FK ČSO zmíněn v roce 2011.

Budníček zelený, *Phylloscopus trochiloides*

mimo Krkonoše (9, 57, n+1)

09.–19.06.2016: 1 M +1K Praha-Hodkovičky, AA (T. Telenský aj.; nahrávka; FK 26/2016)

Nadále jsou posuzována pouze pozorování z nových oblastí. Při mapování vhodných biotopů v Hrubém Jeseníku bylo v roce 2016 objeveno celkem čtrnáct zpívajících samců, nejméně čtyři z nich v páru se samicí (M. Vavřík, J. Beran, O. Belfín).

Budníček pruhohlavý, *Phylloscopus inornatus* (2, 20, 4)

17.09.2016: 1 ex. chycen Kořenov, JN, LB (I. Svoboda aj.; foto; FK 116/2016)

28.09.2016: 1 ex. chycen Vyškov, VY, JM (R. Doležal; foto; FK 53/2016)

07.10.2016: 1 ex. Červenohorské sedlo, SU, OL (R. Lučan; FK 48/2016)

19.10.2016: 2 ex. chyceni Červenohorské sedlo, SU, OL (F. Zicha, R. Lučan aj.; foto; FK 113/2016)

Pták ze 7. 10. byl pozorován u reproduktoru s nahrávkou, ale nechytit se. Další pozorování z Červenohorského sedla nebylo zasláno k posouzení.

*** Rákosník plavý, *Acrocephalus agricola* (0, 0, 1)**

27.08., 04. a 09.09.2016: 1 ex. 1K chycen Hrabanovská černava, NB, StČ (K. Pithart, J. Šimek aj.; foto; FK 103/2016; obr. 7)

Obr. 7. Rákosník plavý (*Acrocephalus agricola*), Hrabanovská černava (NB), srpen–září 2016 – první výskyt v ČR. Foto J. Šimek.

Fig. 7. Paddyfield Warbler (*Acrocephalus agricola*), Hrabanovská černava (Nymburk district), August till September 2016 – 1st Czech record. Photo by J. Šimek.

Po rákosníku pokřovním druhý vzácný rákosník, který u nás nebyl dosud zjištěn, přitom v Německu byl zaznamenán již devětkrát, naposledy v roce 2008 (Deutsche Seltenheitenkommission 2009). Jen dva dny před odchycem na Hrabanovské černavě byl po páté zjištěn také v Polsku (25. 8. 2016, Siekierki, Pomořanské vévodství; Komisja Faunistyczna 2017).

Rákosník pokřovní, *Acrocephalus dumetorum* (0, 2, 1)

23.10.2016: 1 ex. 1K chycen Valašské Meziříčí, VS, ZL (P. Podzemný; foto; FK 50/2016; obr. 8)

Po prvním pozorování v roce 2014 a druhém v roce 2015 byl tento nenápadný rákosník zjištěn potřetí.

Obr. 8. Rákosník pokřovní (*Acrocephalus dumetorum*), Valašské Meziříčí (VS), říjen 2016 – třetí výskyt v ČR. Foto P. Podzemný.

Fig. 8. Blyth's Reed Warbler (*Acrocephalus dumetorum*), Valašské Meziříčí (Vsetín district), October 2016 – 3rd Czech record. Photo by P. Podzemný.

Rákosník tamaryškový, *Acrocephalus melanopogon* (19, 104, 4)

mimo JM kraj (2, 32, 0)

V Jihomoravském kraji byli nejprve na jaře kroužkováni dva ptáci u Mutěnic, HO (1. 4. – V. Jelínek, 11. 5. – J. Koleček) a poté v létě jeden na Nesytu, BV (24. 7. – J. Chytil), na podzim byl na stejné lokalitě pozorován ještě 25. 9. (J. Vlach). Srpnový odchyt z Tovačova nebyl FK zaslán k posouzení.

Rákosník ostřicový, *Acrocephalus paludicola* (n, n+25, 3)

17.04.2015: 1 ex. chycen Hrabanovská černava, NB, StČ (R. Lučan aj.; foto; FK 117/2016)

24.04.2015: 2 ex. chycen Hrabanovská černava, NB, StČ (R. Lučan aj.; foto; FK 118/2016)

29.04.–03.05.2016: 1 M (chycen 1. 5.) Žehuňský ryb., KO, StČ (M. Jelínek; foto; FK 119/2016)

30.04.2016: 1 ex. chycen Hlohovec, BV, JM (V. Sajfrt aj.; foto; FK 120/2016)

10.09.2016: 1 ex. 1K chycen Hrabanovská černava, NB, StČ (J. Šimek aj.; foto; FK 121/2016)

*** Pěnice vousatá, *Sylvia cantillans* (0, 0, 1)**

11.05.2016: 1 ex. chycen PR Velký Potočný, PI, JČ (M. a P. Loudovi, J. Šebestian; foto; FK 23/2016; obr. 9)

Dlouho očekávaný přírůstek do naší fauny – tento jihoevropský druh pravidelně zaletuje na sever, do roku 2016 byl například zaznamenán 38× ve Finsku, 82× ve Švédsku a 90× v Norsku (Tarsiger.com 2017).

Obr. 9. Pěnice vousatá (*Sylvia cantillans*), PR Velký Potočný (PI), květen 2016 – první výskyt v ČR. Foto J. Šebestián.

Fig. 9. Subalpine Warbler (*Sylvia cantillans*), Velký Potočný NR (Písek district), May 2016 – 1st Czech record. Photo by J. Šebestián.

Skalník zpěvný, *Monticola saxatilis* (-, 2, 1)

22.05.2016: 1 F Chuchelna, SM, LB (L. Jasso, R. Stehlík; foto; FK 21/2016; obr. 10)

Třetí zjištění skalníka na našem území od roku 1989, předchozí jsou ze srpna 1992 (Koněprusy, BE) a května 2014 (Mahouš, PT).

(r) Zedníček skalní, *Tichodroma muraria* (n, n+23, 2)

(15.10.2015)–07.03.2016: 1 M Merklín, KV, KV (V. Teplý aj.; foto)

(14.11.2015)–25.03.2016: 1–3 ex. Klentnice a okolí, BV, JM (R. Boucný, R. Doležal aj.; foto)

Obr. 10. Skalník zpěvný (*Monticola saxatilis*), Chuchelna (SM), květen 2016. Foto R. Stehlík.

Fig. 10. Rock Thrush (*Monticola saxatilis*), Chuchelna (Semily district), May 2016. Photo by R. Stehlík.

28.10.2016–17.03.2017: 1–2 ex. Pavlovské vrchy, BV, JM (S. Sekerková, P. Sekerka aj.; foto)

11.11.2016–26.03.2017: 1 ex. Merklín, KV, KV (V. Teplý aj.; foto)

Zaměření pozornosti na Pálavu přineslo podrobné zachycení výskytu zedníčka – nadšeným pozorovatelům se jej podařilo vypátrat i na jiných místech než u Klentnice a v Soutěsce, například na skále Martinka, na Turoldu nebo v dalším lomu nad Pernou. Pták do Merklína přiletěl už čtvrtou zimu, odletěl opět v době, kdy začal zpívat a pelichat opeření hrdla (V. Teplý in litt.); poslední záznam z Pálavy se také týká přepelichaného zedníčka. Dlouhodobé sledování zedníčků na obou lokalitách ukazuje na přilet na přelomu října a listopadu a odlet ze zimoviště na přelomu března a dubna. Stejně poznatky získal během pěti zim 2012–2016 na Děvínské Kobyle Václav (2016). Ptáci pelichají do zimního šatu před přiletem na naše zimoviště, částečné pelichání do svatebního šatu však probíhá u nás.

Konipas citronový, *Motacilla citreola* (5, 59, 3)

27.04.2013: 1 M Záhlinice, KM, ZL (A. Goebel aj.; FK 139/2016)

27.04. a 07.05.2015: 1 M Záhlinice, KM, ZL (I. Jurečková aj., J. Walter; foto; FK 123/2016)

08.05.2015: 2 ex. (M 2K + 1 ex.) Most, MO, ÚS (J. Haber; foto; FK 124/2016)

07.06.2015: 1 F Vojkovice, KV, KV (V. Teplý; foto; FK 125/2016)

22.–29.04.2016: 1–2 ex. (M, 1 ex.) úd. n. Rozkoš, NA, KH (R. Waldhauser aj.; foto; FK 126/2016)

05.05.2016: 1 F Krčmaň, OL, OL (O. Boháč; foto; FK 127/2016)

27.05.–06.07.2016: 1–2 ex. (pár), pravděpodobné hnízdění, Dobrá, PT, JČ (J. Šimek, B. Kloubec – FK 44/2016; L. Lešák – FK 45/2016; A. Steiner – FK 33/2016; foto)

(r) Linduška úhorní, *Anthus campestris***mimo severočeské pánve (od 2008: 36, 7)**

14.04.2016: 1 ex. Záhoří, SM, LB (L. Jasso)

22.04.2016: 1 ex. Líně, PS, PL (M. Metelka, B. Břízová; foto)

24.–25.04.2016: 2 resp. 3 ex. Holešov, KM, ZL (J. Walter; foto)

06.05.2016: 2 ex. Bzenec, HO, JM (J. Zeman, L. Zemanová; foto)

25.08.2016: 1 ex. Kosičky, HK, KH (L. Kadava)

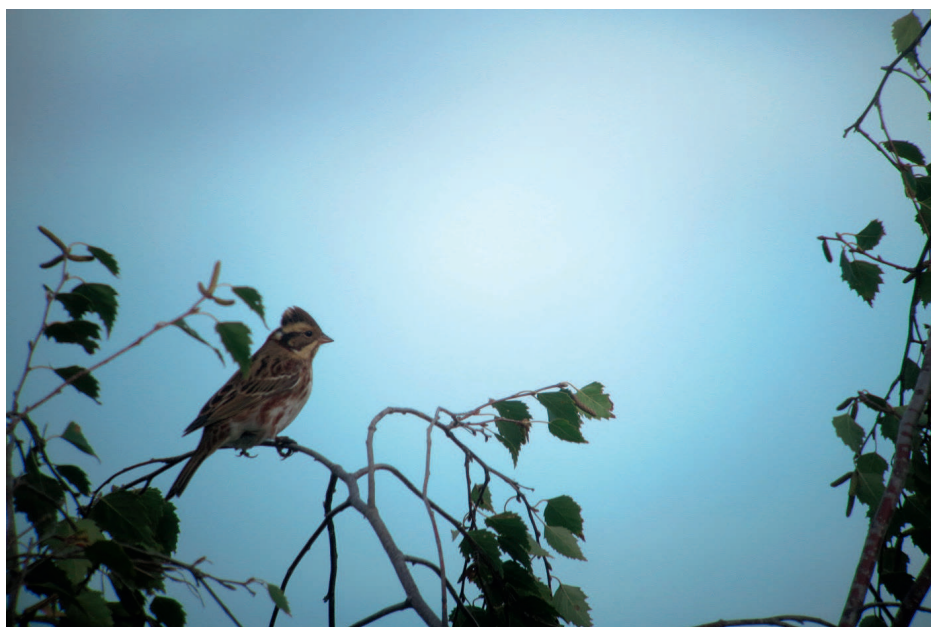
09.09.2016: 1 ex. 1K Šaratice, VY, JM (P. Navrátil)

29.09.2016: 1 ex. Kovalovice, BO, JM (P. Navrátil)

Strnad rolní, *Emberiza rustica* (0, 1, 1)

02.10.2016: 1 ex. Tuklaty, KO, StČ (D. Matthey; foto; FK 43/2016; obr. 11)

Jde o první doložený výskyt na našem území, jediné předchozí pozorování pochází po revizi z 18. 11. 2008, kdy byla mladá samice zjištěna u Skuhrova (UO, PA).

Obr. 11. Strnad rolní (*Emberiza rustica*), Tuklaty (KO), říjen 2016 – druhý výskyt v ČR. Foto D. Matthey.

Fig. 11. Rustic Bunting (*Emberiza rustica*), Tuklaty (Kolín district), October 2016 – 2nd Czech record. Photo by D. Matthey.

Strnad viničný, *Emberiza cia* (7, 0, 1)

23.11.2016: 1–3 ex. Perná, BV, JM (J. Zeman; foto; FK 54/2016; obr. 12)

Jde o první doložené pozorování od zástřelů v roce 1949 u Hranic. Starší záznamy procházejí v současné době revizí.

Strnad malinký, *Emberiza pusilla* (1, 3, 2)

29.09.2016: 1 ex. chycen Biskupice, ZL, ZL (J. Sviečka; foto; FK 112/2016)

18.12.2016–25.02.2017: 1 ex. Citov, PR, OL (O. Boháč aj.; foto; FK 130/2016)

Pátý záznam byl čtvrtým odchytom na našem území, cenný je šestý záznam, kdy se podařilo objevit zimujícího ptáka díky průzkumu netradičních polních biotopů. Tento pták se zdržel až do konce zimy a byl pozorován řadou birdwatcherů.

Obr. 12. Strnad viničný (*Emberiza cia*), Perná (BV), listopad 2016– první záznam od roku 1950. Foto J. Zeman.

Fig. 12. Rock Bunting (*Emberiza cia*), Perná (Břeclav district), November 2016 – 1st record since 1950. Photo by J. Zeman.

KATEGORIE E

Orlosup bradatý, *Gypaetus barbatus*

09.08.2016: M 3K severně od Luhačovic, ZL, ZL (satelitní odečet)

Při svém dalekém přeletu zalétl na území východní Moravy orlosup Adonis, který byl vypuštěn ve Francii 20. května 2014. Kuriózní je, že jde o ptáka odchovaného ostravskou zoologickou zahradou téhož roku. Tento pták se během svých potulek dostal až do severního Německa, západní Ukrajiny a Běloruska, delší čas strávil ve Vysokých Tatrách a naposledy byl zaznamenán v Rumunsku (LPO 2017).

Zamítnutá pozorování / *Rejected reports*

Tento souhrn je přehledem uzavřených pozorování, u nichž nebylo akceptováno určení uvedené autorem. U každého z pozorování je uveden v závorce hlavní důvod jeho zamítnutí. Podle obecných zvyklostí není uváděno jméno autora.

Hvízdák americký, *Anas americana*, 26.09.2016, 1 M, Sopřeč, PU, PU (nelze vyloučit křížence; FK 135/2016); volavka rusohlavá, *Bubulcus ibis*, 10.05.2016, 1 ex., Žiželice, KO, StČ (nedostatečný popis; FK 74/2016); orel volavý, *Aquila clanga*, 21.02.2015, 1 ex., Zbuov, CB, JČ (*Aquila* sp., nelze vyloučit jiné druhy; FK 04/2016); orel volavý, *Aquila clanga*, 30.08.2016, 1 ex. Semčice, MB, StČ (nedostatečný popis; FK 41/2016); káně bělochvostá, *Buteo rufinus*, 18.03.2016, 1 ex., Dolní Újezd, SY, PA (záměna s kání rousnou; FK 133/2016); moták stepní, *Circus macrourus*, 07.08.2016, 1 ex. 1K Topolany, VY, JM (záměna s pilichem; FK 80/2016); moták stepní, *Circus macrourus*, 21.08.2016, 1 ex. Dymokury, NB, StČ (nedostatečný popis; FK 40/2016); kulík hnědý, *Charadrius morinellus*, 18.09.2016, 1 ex., Malá Strana, NB, StČ (nedostatečný popis; FK 42/2016); jespák rezavý, *Calidris canutus*, 18.08.2008, 2 ex., Tchořovice, ST, JČ (záměna s *C. temminckii*; FK 38/2016); konipas luční záposibiřský, *Motacilla*

flava beema, 21.04.2016, 1 ex., Váženy n. L., VY, JM (nelze vyloučit křížence nebo světlohavého jedince ssp. *M. f. flava*; FK 17/2016); ůhýk šedý jihoruský, *Lanius excubitor homeyeri*, 17.01.2016, 1 ex. Radčice, CR, PA (netypický pták; FK 03/2016); sedmihlásek švitořivý, *Hippolais polyglotta*, 13.07.2016, 1 ex. Jeseník n. O., NJ, MS (nedostatečný popis; FK 36/2016).

LITERATURA

- ČSOP Nový Jičín 2016: *Repatriční projekt Aquila chrysaetos, orel skalní – návrat do České republiky*. <http://www.orelskalni.cz/>. Navštíveno 15. 10. 2017.
- Deutsche Seltenheitenkommission 2009: Seltene Vogelarten in Deutschland von 2006 bis 2008. *Limicola* 23: 257–334.
- Directorate of Democratic Governance 2016: Recommendation on the eradication of the Ruddy Duck (*Oxyura jamaicensis*) in the Western Palearctic by 2020. *Convention on the Conservation of the European Wildlife and Natural Habitats, Standing Committee, 36th Meeting, Strasbourg, 15–18 November 2016*. <https://wcd.coe.int/com.instranet.InstraServlet?command=com.instranet.CmdBlobGet&InstranetImage=2952187&SecMode=1&DocId=2392416&Usage=2>. Navštíveno 29.10.2017.
- Komisja Faunistyczna 2017: Orzeczenia pozytywne z miesiąca: Grudzień. http://komisjafaunistyczna.pl/?post_type=orzeczenie&m=2016&arch=false. Navštíveno 25. 5. 2017.
- Ławicki L., van Egmond A., Hellström M. & Bruun M. 2016: Unprecedented influx of Siberian Accentors in Europe – a monthly summary. https://www.dutchbirding.nl/wpbirding/1318/unprecedented_influx_of_siberian_accentors_in_europe_-_a_monthly_summary. Navštíveno 19. 10. 2017.
- LPO 2017: *Le Gypaète dans les Grands Causses*. <http://rapaces.lpo.fr/gypaete-grands-causses/le-suivi-des-oiseaux#idancre1>. Navštíveno 25. 5. 2017.
- Sarat E. 2015. Programme to eradicate Ruddy Ducks in the U.K. In: Sarat E., Mazaubert E., Dutartre A., Poulet N. & Soubeyran Y. (eds): *Invasive Alien Species in Aquatic Environments: Practical Information and Management Insights. Volume 2. Management insights*. Onema, Knowledge for action series: 187–189. <http://www.gt-ibma.eu/wp-content/uploads/2016/10/Oxyura-jamaicensis3.pdf>. Navštíveno 29. 10. 2017.
- Tarsiger.com 2017: <http://www.tarsiger.com>. Navštíveno 21. 10. 2017.
- Václav R. 2016: Wintering of the Wallcreeper (*Tichodroma muraria*) in the Devínska Kobyla hills (SW Slovakia), 2012–2016. *Tichodroma* 28: 18–24.
- White S. & Kehoe C. 2016. Report on scarce migrant birds in Britain in 2014. *British Birds* 109: 724–748.

Oprava Zprávy faunistické komise ČSO za rok 2015 – *Sylvia* 52: 67–86 Correction to Rare birds in the Czech Republic in 2015 – *Sylvia* 52: 67–86

Správné znění legendy obr. 1.:

Obr. 1. Berneška tmavá atlantská (*Branta bernicla hrota*), Slavěnice u Třeboně (JH), únor 1931, ve sbírce Mendelovy univerzity v Brně – jediný doklad výskytu poddruhu z našeho území. Foto J. Šírek.

Right version of the legend to Fig. 1.:

Fig. 1. Pale-bellied Brent Goose (*Branta bernicla hrota*), Slavěnice at Třeboň (Jindřichův Hradec district), February 1931, in the collection of the Mendel University in Brno – the only proven occurrence in the country. Photo by J. Šírek.